

Време за истината

Слово на вяра, надежда и любов от сърцето на палестинското страдание

Кайрос Палестина

2009 г.

Патриарси и ръководители на църквите в Ерусалим

Ние чуваме вика на нашите деца

Ние, патриарсите и ръководителите на църквите в Ерусалим, чуваме вика на надежда, който нашите деца отправят в тези тежки времена, в които все още живеем в тази Света Земя. Ние ги подкрепяме и стоим до тях в тяхната вяра, надежда и любов и във видението им за бъдещето. Също така ние подкрепяме и призова към всички наши вярващи събратя, а също и към израелските и палестинските лидери, към международната общност и църквите по света, за да се ускори постигането на справедливост, мир и помирение в тази Света Земя. Отправляме прошение към Бог да благослови всички наши чедра като им даде повече сила, за да могат ефективно да допринесат за установяването и развитието на тяхната общност, като я правят общност на любов, доверие, справедливост и мир.

Негово Светейшество, патриарх Теофил III, Православна патриаршия

Негово Светейшество, патриарх Фуад Туал, Латинска патриаршия

Негово Светейшество, патриарх Торком Манугиан, Арменска православна патриаршия

Отец Пиер Батиста Пицабала, Пазител на Светите земи

Негово Високопреосвещенство, архиепископ Анба Авраам, Коптска православна църква

Негово Високопреосвещенство, архиепископ Северий Малки Мурад, Сирийска православна църква

Негово Високопреосвещенство, архиепископ Павел Набил Саях, Маронитска католическа патриаршия

Негово Високопреосвещенство, архиепископ Аба Матия, Етиопска православна църква

Негово Високопреосвещенство, архиепископ Юсеф Зерей, Православна патриаршия

Епископ Грегор Петер Малки, Сирийска католическа патриаршия

Епископ Муниб А. Юнан, Лютеранска църква

Епископ Сухеил Дауани, Англиканска църква

Епископ Рафаел Минасян, Арменска католическа патриаршия

Ерусалим, 15 декември 2009 г.

Кайрос Палестина

Този документ е словото на палестинските християни към света относно случващото се в Палестина. Написан е във време, в което искаме да видим славата на божията благодат над тази земя и над страданието на нейния народ. В този дух, документът иска от международната общност да се застъпи за палестинския народ, който в продължение на повече от шест десетилетия живее в условията на потисничество, принудителни изселвания, страдания и явен апартейд. Тези страдания продължават докато международната общност безмълвно наблюдава страната окупатор – Израел. Нашето слово е зов на надежда, с любов, молитва и вяра в Бог. Най-напред ние го отправяме към себе си, а подир това и към църквите и християните из целия свят, като ги умоляваме да се изправят срещу несправедливостта и апартейда; подтикваме ги да работят за справедлив мир в нашия регион; призоваваме ги да ревизират теологическите учения, които оправдават престъпления, извършени срещу нашия народ, и лишаването му от земя.

В този исторически документ, ние, християните палестинци заявяваме, че военната окупация над нашата земя е грях срещу Бог и човечеството и че всяка теология, която узаконява окупацията, е далеч от християнските учения, защото истинската християнска теология е теология на любов, солидарност с потиснатите и призив за справедливост и равенство между хората.

Този документ не се появи спонтанно, той не е и следствие на съвпадение. Не е теоретично теологическо изследване или политически доклад, а по-скоро е документ за вяра и работа. Важността му произтича от това, че е откровен израз на тревогите на хората и представя гледната им точка относно този

момент от историята, в който живеем. Целта му е да бъде пророчески, назовавайки нещата такива, каквито са, без двусмислици и смело. Също така той поставя на преден план прекратяването на израелската окупация над палестинската земя и прекратяването на всички форми на дискриминация като решение, което ще доведе до справедлив и траен мир и до създаване на независима палестинска държава с Ал-Кудс (Ерусалим) за нейна столица. Наред с това документът настоява всички народи, политически лидери и управляващи да окажат натиск над Израел и да предприемат правни мерки, за да накарат израелското правителство да прекрати потисничеството и незачитането на международното право. Също така документът поддържа ясната позиция, че ненасилствената съпротива срещу тази несправедливост е право и задължение на всички палестинци, включително и на палестинските християни.

Инициаторите за написването на този документ работиха над него в продължение на повече от година, като се молеха и обсъждаха нещата, водени от вярата си в Бог и любовта си към своя народ, получавайки съвети от много приятели: палестинци, араби и хора от цялата международна общност. Благодарни сме на нашите приятели за солидарността им с нас.

Като палестински християни ние се надяваме, че този документ ще се окаже повратен момент за обединяването на усилията на всички миролюбиви хора по света, особено на нашите братя и сестри християни. Също така ние се надяваме, че той ще бъде приет позитивно и ще получи силна подкрепа, както се случи с южноафриканския „Кайрос” документ от 1985 година, който тогава се превърна в оръдие за борбата срещу потисничеството и окупацията. Ние вярваме, че освобождаването от окупацията е в интерес на всички народи

в региона, тъй като проблемът не е само политически, а реално засяга хората, които биват избивани.

Отправляме молитва към Бога да вдъхнови всички нас, и най-вече нашите лидери политици, да намерят пътя на справедливостта и равенството и да разберат, че това е единственият път, който води до истинския мир, към който се стремим.

С благодарности:

- Негово Светейшество Мишел Саббах
- Негово Високопреосвещенство Аталлах Ханна
- отец д-р Джамал Хадер
- отец д-р Рафик Хури
- отец д-р Митри Рахеб
- отец д-р Наим Атик
- отец д-р Йохана Катаначо
- отец Фади Диаб
- д-р Жирие Хури
- г-жа Седар Дуайбис
- г-жа Нора Корт
- г-жа Люси Галджие
- г-н Нидал Абу Аз-Зулуф
- г-н Юсеф Дахер
- г-н Рифат Касис – координатор

Забележка: Можете да се запознаете със списъка с палестински християнски институции и личности, подписали документа и да видите преводите му на други езици на следния сайт: <http://www.kairospalestine.ps>

Време за истината

Слово на вяра, надежда и любов от сърцето на палестинското страдание

Въведение

Ние, група палестинци християни, след молитва, размисъл и размяна на мнения, отправяме вик от дълбините на страданието в нашата страна, която се намира под израелска окупация, вик на надежда, при отсъствието на надежда, вик, пълен с молитви и вяра в един вечно бдящ Бог, в Божието свято провидение за цялото население на тази земя. Вдъхновени от тайнството на Божията любов към всички, тайнството на свящото Божие присъствие в историята на всички народи и в частност в историята на нашата страна, ние поднасяме това слово – слово на вяра, надежда и любов, което се основава на християнската ни вяра и на чувството ни за принадлежност към Палестина.

Защо точно в този момент? Защото днес ние сме се озовали в задънена улица в трагедията на палестинския народ. Властимащите гледат да се справят в условията на критичното положение, вместо да се посветят на сериозната задача да намерят начин да разрешат проблема. Сърцата на вярващите хора са изпълнени с болка и с въпроси: какво прави международната общност; какво правят политическите лидери в Палестина, Израел и арабския свят; какво прави църквата. Проблемът не е просто политически – води се политика, заради която се избиват човешки същества, а това е въпрос, засягащ църквата.

Ние се обръщаме към нашите братя и сестри, членовете на църквите в тази страна. Като християни и палестинци ние се обръщаме към нашите политически и религиозни лидери, към нашето палестинско общество и към израелското общество, към международната общност и към нашите християнски братя и сестри от църквите в целия свят.

1. Реалността

1.1 „Те казват: „мир! мир!”, а мир няма” (Иеремия 6:14). В последно време всеки говори за мир в Близкия изток и за мирния процес. Досега обаче това си остават само думи; действителността е, че израелската окупация над палестинските територии продължава, лишени сме от свобода, а последствията от тази ситуация са:

1.1.1 Разделящата стена, издигната на палестинска територия, голяма част от която бе конфискувана за тази цел, превръща нашите градове и села в затвори, като ги разделя едни от други, прави ги разпръснати и откъснати един от друг кантони. Газа, особено след жестоката война, която Израел започна срещу нея през декември 2008 и януари 2009 г., продължава да живее в нечовешки условия под постоянна блокада и прекъснати връзки с останалите палестински територии.

1.1.2 Израелските селища заграбват нашата земя в името на Бог и в името на силата, контролират природните ни ресурси, включително водата и обработваемата земя, и по този начин лишават стотици хиляди палестинци от тях, а това възпрепятства постигането на каквото и да било политическо разрешение.

1.1.3 Действителността е такава, че ние ежедневно сме подложени на унижението да преминаваме през пропускателни пунктове, докато отиваме към нашите работи, училища и болници.

1.1.4 Действителността е такава, че членовете на едно и също семейство са разделени, като така семейният живот става невъзможен за хиляди

палестинци, особено, ако някой от съпрузите не притежава израелска лична карта.

1.1.5 Религиозните свободи са крайно ограничени; забранено е да се посещават много от свещените места под претекст, че забраните са наложени от съображения за сигурност. Ерусалим и свещените места в него са недостъпни за много християни и мюсюлмани от Западния бряг и Ивицата Газа. Дори самите ерусалимски граждани трябва да се съобразяват с редица забрани по време на религиозните празници. Някои от арабските свещеници редовно не се допускат в Ерусалим.

1.1.6 Бежанците също са част от нашата действителност. Повечето от тях все още живеят в бежански лагери при много тежки условия. Поколение след поколение те чакат да бъде признато правото им на завръщане в отнетите им домове. Каква ще бъде тяхната участ?

1.1.7 А затворниците? Хилядите палестинци, които креят в израелските затвори са част от нашата действителност. Израелците правят всичко възможно, за да освободят техен военнопленник, а тези хиляди палестински затворници – кога те ще получат своята свобода?

1.1.8 Ерусалим е сърцето на нашата действителност. Той е едновременно символ на мира и синоним за конфликт. Докато разделящата стена опасва палестинските квартали, Ерусалим продължава да бъде изпразван от неговите палестински граждани – християни и мюсюлмани. Техните лични карти се конфискуват, което означава, че по този начин те губят правото си да живеят в Ерусалим. Техните домове се конфискуват или биват отчуждени. Ерусалим,

градът на помирието, се е превърнал в град на дискриминация и изключване, в източник на вражда вместо на мир.

1.2 Също част от тази действителност е пренебрежителното отношение на Израел спрямо международното право и международните резолюции, а също такава част е и парализата на арабския свят и международната общност пред лицето на това отношение. Ежедневно се нарушават човешките права и независимо от многобройните доклади от местни и международни организации за защита на човешките права несправедливостта продължава.

1.2.1 Палестинците, които живеят вътре в държавата Израел и които също са жертви на историческа несправедливост, макар и да имат израелско гражданство и произтичащите от това права и задължения, все още страдат под натиска на дискриминационни политики. Те също чакат да получат пълни права и равенство като всички останали граждани на Израел.

1.3 Емиграцията е друг елемент от нашата действителност. Липсата на каквато и да било искрица надежда за постигане на мир и свобода кара младежите, както мюсюлмани, така и християни, да емигрират. Така тази земя се лишава от най-важния си и обещаващ ресурс – образованата младеж. Постоянно намаляващият брой на християните, особено в Палестина, е едно от опасните последствия както от този конфликт, така и от регионалната и международна парализа и липса на всеобхватно решение на проблема.

1.4 На фона на тази действителност Израел оправдава своите действия като самозащита, за каквато се сочи и окупацията, колективното наказание и всички други форми на репресии срещу палестинците. По наше мнение тези

оправдания изопачават истината. Да, налице е палестинска съпротива срещу окупацията. Обаче ако нямаше окупация, нямаше да има и съпротива, страх и липса на сигурност. Това е нашето разбиране за ситуацията. Следователно ние призоваваме Израел да прекрати окупацията. Тогава израелските граждани ще видят нов свят, свят без страх и без заплахи – свят на сигурност, справедливост и мир.

1.5 Палестинският отговор на тази действителност е различен. Някои отговориха чрез воденето на преговори: това бе официалната позиция на Палестинската власт, но тя не доведе до напредък в мирния процес. Някои политически партии избраха пътя на въоръжената съпротива. Израел използва това като повод да обвини палестинците в тероризъм и успя да изопачи истинската същност на конфликта, представяйки го като израелска война срещу тероризма, а не като израелска окупация, срещу която се води оправдана палестинска съпротива с цел прекратяване на окупацията.

1.5.1 Трагедията се задълбочи с разпалването на вътрешния конфликт между самите палестинци и отделянето на Газа от останалите палестински територии. Трябва да се отбележи, че макар че разцеплението възникна между самите палестинци, международната общност има голям принос за това, тъй като отказа да се отнесе позитивно към избора на палестинския народ, направен по време на демократичните и законни парламентарни избори през 2006 година.

Отново ние повтаряме и заявяваме, че нашето християнско слово сред всичко това, сред нашата национална катастрофа, е слово на вяра, надежда и любов.

2. Слово на вяра

Ние вярваме в един Бог, в добър и справедлив Бог

2.1 Ние вярваме в Бог, единния Бог, Създателя на вселената и човечеството. Ние вярваме в добрия и справедлив Бог, който обича всички свои създания. Ние вярваме, че всяко човешко същество е създадено по божия образ и подобие и че достойнството на всеки един от нас произтича от достойнството на Всевишния. Ние вярваме, че това достойнство е едно и също за всеки и за всички нас. За нас това означава, че тук и сега, точно в тази земя, Бог ни е създал не за да се впускаме във вражди и конфликти, а за да се опознаем и обикнем и заедно да градим земята в любов и взаимно уважение.

2.1.1 Също така ние вярваме във вечното божие Слово, Единородния Божий Син, нашия Господ Иисус Христос, който Бог изпрати като Спасител на света.

2.1.2 Ние вярваме в Светия Дух, който е Утешител на църквата и цялото човечество в неговото начинание. Именно чрез Светия Дух разбираме Светото Писание, Стария и Новия Завет, и чрез него се изявява единството на писанията тук и сега. Духът разкрива божие откровение на човечеството – в миналото, настоящето и бъдещето.

Как ние разбираме божие слово?

2.2 Ние вярваме, че Бог е говорил на човечеството, тук в нашата родина: *„Бог, след като в старо време много пъти и по много начини говори на отците чрез пророците, в последните тия дни говори ни чрез Сина, Когото*

постави за наследник на всичко, чрез Когото сътвори и вековете.” (Евр. 1:1-2).

2.2.1 Ние, палестинските християни, вярваме, подобно на всички други християни по света, че Иисус Христос дойде, за да изпълни повелята на пророците. Той е Алфа и Омега, началото и крайт и на фона на тази светлина и чрез водителството от Светия Дух четем Светото Писание. Ние размишляваме и тълкуваме писанието така, както Иисус Христос е правел със своите двама ученици, докато вървели по пътя към Емаус. Както е записано в евангелието според свети Лука: *„И като начена от Моисея и от всички пророци, обясняваше им казаното за Него в цялото Писание.*” (Лука 24:27)

2.2.2 Нашият Господ Иисус Христос дойде, заявявайки, че Божието царство е близо. Той предизвика революция в живота и вярата на цялото човечество. Той дойде с *„ново учение”* (Марк 1:27), хвърляйки нова светлина върху Стария Завет, върху въпросите, свързани с нашата християнска вяра и нашето ежедневие, неща като обещанията, изборите, божия народ и земята. Ние вярваме, че Божието слово е живо и осветява всеки период от човешката история, правейки ясно за вярващите християни какво Бог ни казва тук и сега. Поради тази причина е недопустимо да преобразуваме Божието слово в каменни букви, които изопачават божията любов и неговото провидение в живота както на народите, така и на отделните личности. Точно това е грешката във фундаменталистското библейско тълкуване, което носи след себе си смърт и унищожение, защото Божието слово се вкаменява и предава от поколение на поколение като мъртва буква. Тази мъртва буква се използва като оръжие в настоящето, за да бъдем лишени от нашите права в собствената ни страна.

Нашата земя има универсална мисия

2.3 Ние вярваме, че нашата земя има универсална мисия. В тази универсалност значенията на обещанията, на земята, на избора, на божия народ се разширяват, така че да обхванат цялото човечество, започвайки с народите на този регион. Според ученията на Светата Библия, обещанието за тази земя никога не е било политическа програма, а по-скоро прелюдия към всеобхватно универсално спасение. То е начало на идването на божие царство на земята.

2.3.1 Бог е изпратил патриарсите, пророците и апостолите в нашата земя, за да могат да предадат тази универсална мисия на света. Днес в нашата земя има три вероизповедания – юдаизмът, християнството и ислямът. Нашата земя е божията земя, така е и с всички останали държави по света. Тя е свята дотолкова, доколкото Бог е в нея, тъй като Бог е свят и освещава. Всички ние, които живеем тук, сме длъжни да уважаваме божия план за тази земя. Длъжни сме да я освободим от злото на несправедливостта и войната. Това е божията земя и следователно тя трябва да е земя на помирение, мир и любов. Това наистина е възможно. Бог ни е поставил тук като два народа и Бог ни дава силата, стига да имаме волята, да живеем заедно и да установим в нея справедливост и мир – да я превърнем в истинска божия земя: *„Господня е земята и онова, що я изпълня, вселената и всичко, що живее в нея”* (Псалми 24:1)

2.3.2 Нашето присъствие в тази земя, като палестински християни и мюсюлмани, не е случайно, а по-скоро е дълбоко вкоренено в историята и

географията на тази земя, такава е и връзката между всеки друг народ със земята, в която живее. Несправедливост бе сторена, когато бяхме прокудени. Западът се опитваше да поправи това, което евреите бяха преживели в европейските страни, но поправките бяха за наша сметка и в нашата земя. Те се опитваха да поправят една несправедливост, ала резултатът бе създаване на нова несправедливост.

2.3.3 Освен това ние знаем, че някои теолози от Запада се опитват да придадат библейска и теологическа легитимност на нарушаването на нашите права. Така, Божиите обещания, според тяхната интерпретация, се превръщат в заплаха за нашето съществуване. „Благата вест” от Евангелието се превръща в „предвестник за смърт” за нас. Ние призоваваме тези теолози да задълбочат своите размисли върху Божието слово и да коригират своите тълкувания, така че да видят в Божието слово източник на живот за всички народи.

2.3.4 Връзката ни с тази земя е наше исконно право. Това не е просто идеологически или теологически въпрос. Това е въпрос на живот и смърт. Има хора, които не са съгласни с нас, като даже ни описват като врагове, и то само защото заявяваме, че искаме да живеем като свободни хора в нашата земя. Страдаме от окупацията над нашата земя, защото сме палестинци. Като християни палестинци страдаме от погрешните тълкувания на някои теолози. Изправени пред тези неща, нашата задача е да пазим Божието слово като източник на живот, а не на смърт, така че „благата вест” да си остане „блага вест” за всички нас. В лицето на тези, които използват Библията, за да заплашват съществуването ни като християни и мюсюлмани палестинци, ние

обновяваме своята вяра в Бог, тъй като знаем, че Божието слово не може да бъде източник на нашата погибел.

2.4 Затова ние заявяваме, че всяка употреба на Библията за узаконяване или подкрепяне на политически възгледи и позиции, които се основават на несправедливост, наложена от един човек над друг, или от един народ над друг, превръща религията в човешка идеология и отнема светостта на Божието слово, лишава го от универсалността му и от посланието на истината.

2.5 Също така ние заявяваме, че израелската окупация над палестинската земя е грях срещу Бог и срещу човечеството, тъй като отнема основните човешки права на палестинците, които са им дадени от Бог. Тя изопачава божия образ у израелеца, който се е превърнал в окупатор, точно както изопачава този образ и у палестинеца, който живее под окупация. Ние заявяваме, че всяка теология, която привидно се основава на Библията или на някакво вероучение или история и която узаконява окупацията, е в разрез с християнските учения, понеже призовава за насилие и свещена война в името на Всевишния Бог, подчинявайки по този начин Бог на мимолетни човешки интереси, и изопачавайки божия образ у всички човешки същества, които живеят едновременно под политическа и теологическа несправедливост.

Надежда

3.1 Въпреки липсата дори на частица позитивно очакване, нашата надежда остава силна. Сегашната ситуация не обещава някакво бързо разрешение или настъпване на края на окупацията, която е наложена над нас. Да,

инициативите, конференциите, визитите и преговорите са се умножили, но те не бяха последвани от каквато и да било промяна в нашата ситуация и страдание. Дори новата американска позиция, която бе обявена от президента Обама с явно желание за слагане на край на нашата трагедия, се оказа неспособна да доведе до промяна в нашата действителност. Ясният израелски отговор, който отхвърля каквото и да било решение, не оставя място за позитивни очаквания. Въпреки това, нашата надежда остава силна, защото ни е дадена от Бог. Само Бог е добър, всемогъщ и обичащ и един ден Неговата добрина ще победи злото, в което живеем. Както е казал свети Павел: *„Ако Бог е за нас, кой ще е против нас? (...) Кой ще ни отлъчи от любовта Божия: скръб ли, притеснение ли, или гонение, глад ли, или голотия, опасност ли, или меч? Както е писано: „заради Тебе всеки ден ни умъртвяват; смятат ни като овци за клане“.* (...) *Защото аз съм уверен, че ни смърт, нито живот, ни Ангели, ни Власти, нито Сили, ни настояще, нито бъдеще, ни височина, ни дълбочина, нито друга някоя твар ще може да ни отлъчи от любовта Божия в Христа Иисуса, нашия Господ.*” (Рим. 8:31, 35, 36, 39).

Какво е значението на надеждата?

3.2 За нас на първо място надеждата означава нашата вяра в Бог, а на второ място нашето очакване, въпреки всичко, че ще настъпи по-добро бъдеще. На трето място надеждата означава да не се преследват илюзии – ние осъзнаваме, че освобождението не е много близо. Надеждата е способността да видим Бог във вихъра на неприятностите и да се водим от Светия Дух, който обитава в нас. От тази способност произтича силата да бъдем неумолими, твърди и да продължим да работим за промяна на

действителността, в която живеем. Надеждата означава да не се предаваме пред злото, а да се изправяме срещу него и да устояваме. В настоящето или бъдещото не виждаме нищо друго освен опустошения и разруха. Виждаме как силният притежава надмощието, свидетели сме на разрастващата се тенденция към расистко разделение и налагането на закони, които отричат правото ни на съществуване и са против нашето достойнство. Виждаме объркване и разединение в палестинската позиция. Ако въпреки всичко това ние превъзмогнем тази действителност и работим упорито, то по всяка вероятност разрухата, която се задава от хоризонта, може и да не ни сполети.

Признаците за надежда

3.3 Въпреки своите слабости и вътрешни противоречия, църквата в нашата земя, нейните лидери и миряните, определено показват признаци за надежда. Нашите енории са пълни с живот и повечето от нашите младежи са активни апостоли на справедливостта и мира. В допълнение към посветеността на отделните хора, нашите различни църковни институции правят вярата ни активна и проявяваща се в богослуженията, взаимната обич и молитвите.

3.3.1 Сред признаците за надежда са локалните центрове по теология, с религиозен и социален характер. Те са многобройни в различните църкви. Духът на екуменизма, макар и все още колеблив, се проявява все повече и повече по време на срещите между нашите различни църковни семейства.

3.3.2 Към това можем да прибавим и многобройните срещи за интер-религиозен диалог, християнско-мюсюлмански диалог, които включват религиозните лидери и част от хората. Разбира се, воденето на такъв диалог е

дълъг процес и се обновява чрез ежедневни усилия, докато ние търпим все същото страдание и продължаваме да имаме същите очаквания. Налице е и диалог между трите монотеистични вероизповедания – юдаизма, християнството и исляма – а също така са налице и различни срещи за водене на диалог на академично и социално ниво. Всички те се опитват да разрушат издигнатите от окупацията стени и да се противопоставят на изопачената представа за човешките същества в сърцата на техните братя и сестри.

3.3.3 Един от най-важните признаци за надежда е неразривната връзка между поколенията, вярата в справедливостта на тяхната кауза и поддържаният спомен, който не позволява да се забрави „Ан-Накба” (палестинската национална катастрофа) и нейното значение. Също толкова значим е и фактът, че все повече църкви по света се запознават със същността на проблема и изявяват желание да знаят истината за случващото се.

3.3.4 В допълнение към това, у много хора ние виждаме решимост да превъзмогнат болките от миналото и да са готови за примирие при възтържествуване на справедливостта. Все по-широка подкрепа получава мнението, че политическите права на палестинците трябва да бъдат възстановени, юдейски и израелски гласове, които призовават за мир и справедливост, се надигат в подкрепа на това и то с одобрението на международната общност. Вярно е, че досега тези сили за справедливост и помирение не бяха способни да трансформират ситуацията на несправедливост, но те упражняват влияние и биха могли да съкратят времето на страдание и да ускорят настъпването на помирение.

Мисията на Църквата

3.4 Нашата църква е църква на хора, които се молят и служат. Тази молитва и служба е пророческа, тя носи божия глас в настоящето и бъдещето. Всичко, което се случва в нашата земя, всеки, който живее тук, всички болки и надежди, цялата несправедливост и всичките усилия за прекратяването ѝ, са част и дял от молитвата на нашата църква и от служението на всичките нейни институции. Благодарим на Бог за това, че нашата църква надига гласа си срещу несправедливостта въпреки факта, че някои искат тя да остане няма, улисана в своите религиозни дейности.

3.4.1 Мисията на църквата е пророческа, тя трябва да проповядва божие слово смело, честно и с любов, в местния контекст и сред ежедневните събития. Ако църквата заема страната на някого, то тя трябва да заема страната на потиснатите, да застане до тях, така както нашият Господ Исус Христос е заставал на страната на всеки беден човек и на всеки грешник, призовавал ги е към покаяние, нов живот и е възстановявал достойнството им, което им е било дадено от Бог и което никой няма право да им отнема.

3.4.2 Мисията на църквата е да разгласи настъпването на божие царство, което е царство на справедливост, мир и достойнство. Призиванието ни като жива църква е да бъдем свидетели на божията доброта и достойнството на човешките същества. Призвани сме да се молим и да направим гласът ни да бъде чул, когато обявяваме настъпването на ново общество, в което човешките същества вярват в своето достойнство и в достойнството на враговете си.

3.4.3 Нашата църква сочи към Царство, което не може да бъде сравнено с никое земно царство. Изправен пред Пилат Исус заявява, че Той наистина е цар, но че Неговото царство „не е от този свят” (Йоан 18:36). Свети Павел е казал: „Царството Божие не е ястие и питие, а правда и мир и радост в Светаго Духа.” (Рим.14:17). Следователно религията не може да поощрява или подкрепя какъвто и да било несправедлив политически режим, а би трябвало да спомага за разпространяването на мира, истината и зачитането на човешкото достойнство. Тя трябва да положи всички усилия да очисти режимите, поради които хората търпят несправедливост и тяхното достойнство е накърнено. Божието царство на земята не е зависещо от някаква политическа ориентация, тъй като е по-голямо и по-всеобхватно от която и да било конкретна политическа система.

3.4.4 Исус Христос е казал: „Царството Божие вътре във вас е.” (Лука 17:21). Това Царство, което е сред нас и вътре в нас е допълнение към тайнството на спасението. То е божие присъствие сред нас и нашето усещане за това присъствие във всичко, което вършим и казваме. Именно в това свято присъствие ние ще продължим да правим това, което можем, докато бъде постигната справедливост в тази земя.

3.4.5 Жестоките обстоятелства, в които палестинската църква е съществувала и продължава да съществува, накараха църквата да изясни напълно своята вяра и да идентифицира по-ясно своето призвание. Ние изучихме нашето призвание и сред страданието и болката успяхме да го разберем по-добре: днес ние носим силата на любовта, вместо силата на отмъщението, носим култура на живот, вместо култура на смърт. За нас това е източник на надежда за църквата и за целия свят.

3.5 Възкресението е източникът на нашата надежда. Точно както Христос възкръсна в победа над смъртта и злото, така и ние можем, така както и всеки жител на тази земя може, да победим злото на войната. Ние ще продължим да бъдем една свидетелстваща, неумолима и активна църква в земята на възкресението.

4. Любов

Заповедта да обичаме

4.1 Господ Иисус Христос е казал: *„Както Аз ви възлюбих, да любите и вие един другия.“* (Йоан 13:34). Той вече ни е показал как да обичаме и как да се отнасяме към нашите врагове. Казал е: *„Слушали сте, че бе казано: „обичай ближния си, и мрази врага си“. Аз пък ви казвам: обичайте враговете си, благославяйте ония, които ви проклинат, добро правете на ония, които ви мразят, и молете се за ония, които ви обиждат и гонят, за да бъдете синове на вашия Отец Небесен; защото Той оставя Своето слънце да грее над лоши и добри, и праща дъжд на праведни и неправедни. (...) И тъй, бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният ваш Отец.“* (Матей 5:43-48). Също така апостол Павел е казал: *„Не въздавайте никому зло за зло, а залягайте за това, що е добро пред всички човеци.“* (Рим. 12:17). А апостол Петър е казал: *„Не връщайте зло за зло, или хула за хула, а, наопаки, благославяйте, като знаете, че към това сте призвани, за да наследите благословение.“* (1 Петр. 3:9).

Съпротива

4.2 Тази дума е ясна. Любовта ни е заповядана от нашия Господ и ни е заповядано да обичаме както приятелите, така и враговете. Това трябва да е ясно, когато се озовем в обстоятелства, в които трябва да се възпротивим на злото във всичките му разновидности.

4.2.1 Любовта означава да виждаме божие лице в лицето на всяко човешко същество. Всеки човек е мой брат или сестра. Въпреки това, разпознаването на божие лице у всеки не означава приемането на зло или агресия от тяхна страна, а напротив, тази любов се стреми да поправи злото и да прекрати агресията.

Агресията срещу палестинския народ, каквато е израелската окупация, е зло, на което трябва да бъде оказана съпротива. Тя е зло и грях, спрямо който трябва да бъде оказана съпротива и който трябва да бъде премахнат. Основната отговорност за това пада на раменете на самите палестинци, които са жертви на окупацията. Християнската любов ни кани да се съпротивим на тази окупация. Но любовта слага край на злото само като върви по пътя на справедливостта. Отговорност носи и международната общност, тъй като днес международното право направлява отношенията между народите. И на края, отговорността важи и за извършителите на несправедливостта – те трябва да се освободят от злото, което е в тях и от несправедливостта, която са наложили над другите.

4.2.2 Когато разглеждаме историята на нациите, ние виждаме много войни и оказване на съпротива на война с война и на насилие с насилие. Палестинският народ последва пътя, поет от други народи преди него,

особено в първите етапи от борбата си срещу израелската окупация. Обаче палестинският народ води и мирна съпротива, особено по време на първата Интифада. Ние осъзнаваме, че всички народи трябва да поемат по нов път в отношенията помежду си и в разрешаването на възникналите помежду им конфликти. Пътят на силата трябва да отстъпи на пътя на справедливостта. Повече от всичко останало това важи за народите, които притежават голяма военна мощ, достатъчна, за да могат да наложат своята несправедливост върху по-слабите.

4.2.3 Ние заявяваме, че нашата опция като християни изправени срещу израелската окупация е да се съпротивляваме. Съпротивата е право и дълг за християнина. Но това е съпротива според логиката на любовта. Така тя е съзидателна съпротива, тъй като тя намира хуманни начини, които да извикат хуманността на врага. Способността да се види божия лик в лицето на врага означава възприемане на позиции, съответстващи на това, така че чрез активна съпротива да се спре несправедливостта и нейният извършител да бъде принуден да прекрати своята агресия, за да може да бъде постигната желаната цел, която е да се получи обратно завзетата земя, да се постигнат свобода и независимост и да се възвърне достойнството.

4.2.4 Господ Иисус Христос ни е оставил пример, който трябва да следваме. Ние трябва да се съпротивляваме на злото, но той ни учи, че ние не можем да се съпротивляваме на злото със зло. Това е тежка заповед, особено, когато врагът е решен да наложи себе си и да отрече нашето право да останем тук, в нашата земя. Това е тежка заповед, но само чрез нея можем да останем непоколебими изправени пред ясните изявления на окупационните власти,

които отричат нашето съществуване и пред многото извинения, които тези власти привеждат, за да продължават да налагат окупацията върху нас.

4.2.5 Следователно съпротивата срещу злото на окупацията е част от християнската любов, която отхвърля злото и го поправя. Тя се съпротивлява срещу злото във всичките му форми посредством методи, които влизат в логиката на любовта и черпят от всички енергии, за да постигнат мир. Ние можем да се съпротивляваме посредством гражданско неподчинение. Ние не се съпротивляваме чрез смърт, а по-скоро чрез уважение към живота. Ние уважаваме и ценим високо всички, които са дали живота си за нашата нация и ние потвърждаваме, че всеки гражданин трябва да бъде готов да защитава своя живот, своята свобода и земя.

4.2.6 Палестински граждански организации, както и международни организации, неправителствени организации и някои религиозни институции призовават отделните хора, компаниите и държавите да започнат да изтеглят своите инвестиции и да предприемат икономически и търговски бойкот срещу всичко, произведено от страната окупатор. Ние смятаме, че това спада към логиката на мирната съпротива. Тези кампании трябва да бъдат проведени смело, като ясно се обяви, че тяхната цел не е отмъщението, а прекратяване на съществуващото зло, за да бъдат освободени едновременно и извършителите и жертвите на несправедливостта. Целта е и двата народа да бъдат освободени от екстремистките позиции на различните израелски правителства, така че и двата народа да получат справедливост и помирение. В този дух и чрез такова посвещение ние бихме могли да достигнем до мечтаното разрешение на нашите проблеми, както вече се случи в Южна Африка и на много други освободителни движения по света.

4.3 Благодарение на нашата любов ние ще преодолеем несправедливостите и ще положим основите на едно ново общество, както за нас, така и за нашите противници. Нашето бъдеще и тяхното бъдеще са едно. Или ще продължи затвореният кръг на насилието, който унищожава и нас, и тях, или ще постигнем мир, от който и ние, и те ще извлечем само добро. Ние призоваваме Израел да се откаже от несправедливостта си спрямо нас и да спре да изопачава реалността на окупацията, като се преструва, че е война срещу тероризма. На това трябва да се сложи край, ако наистина има сериозни намерения да се премахне „тероризмът”. Ние призоваваме народа на Израел да бъде наш партньор в мира, а не в кръга от безкрайно насилие. Нека заедно се съпротивим на злото, на злото на окупацията и на вътрешния кръг от насилие.

5. Нашето слово към нашите братя и сестри

5.1 Днес всички ние сме изправени пред път, който е блокиран и пред бъдеще, което вещае само неволи. Нашето слово към всички наши християнски братя и сестри е слово на надежда, търпение, постоянство и нови действия за по-добър живот. Нашето слово е, че ние като християни носим послание и ние ще продължим да го носим въпреки трънливия венец, въпреки кръвта и ежедневните трудности. Ние възлагаме нашата надежда на Бог, който ще ни даде избавлението в определеното от него време, но до тогава ние ще продължим да действаме според божията воля, строящи, съпротивляващи се на злото и работещи за приближаването на деня на справедливостта и мира.

5.2 Ние казваме на нашите братя и сестри: време е за покаяние. Покаянието ни връща обратно в общението на любовта с всеки, който страда; със затворниците, ранените; с тези, които страдат от временни или постоянни увреждания; с децата, които не могат да се радват на своето детство и с всеки, който тъжи за починал близък. Общението на любовта казва на всеки вярващ с дух и истина: ако моят брат е затворник, и аз съм затворник; ако неговият дом е разрушен, и моят е разрушен; когато бъде убит моят брат, тогава и аз съм убит. Ние споделяме същите предизвикателства и споделяме всичко, което се е случило или ще се случи. Навярно като отделни хора или като глави на църкви ние бяхме безмълвни, когато трябваше да надигнем своите гласове, за да осъдим несправедливостта и да споделим страданието. Това е време за покаяние за нашето мълчание, за нашето безразличие и липса на общение или защото не постоянствахме в нашата мисия в тази земя и ѝ обърнахме гръб или защото не помислихме достатъчно и не направихме нужното, за да достигнем ново общо видение и така останахме разделени, противоречащи си в свидетелстването и отслабващи своите думи. Покаяние за това, че се интересувахме от нашите институции, понякога за сметка на нашата мисия и така отслабвахме силата на пророческия глас, даден от Светия Дух на църквите.

5.3 Ние призоваваме нашите християнски съотечественици да постоянстват в това време на изпитания, така както сме постоянствали през вековете и сме преминали през сменящите се държави и правителства. Бъдете търпеливи, постоянстващи и пълни с надежда, така че да можете да изпълните с надежда и сърцето на всеки един от вашите братя или сестри, които споделят това време на изпитания. *„Бъдете всякога готови с кротост и боязън да отговаряте всекиму, който иска от вас сметка за вашата надежда.”*

(1Петр. 3:15). Бъдете дейни и ако даденото действие отговаря на учението за любовта, участвайте във всяко пожертвование, което съпротивата изисква от вас, за да преодолеем днешните мъки.

5.4 Ние не сме много, но носеното от нас послание е велико и важно. Земята ни спешно се нуждае от любов. Любовта ни е послание и към мюсюлманите, и към юдеите, а и към целия свят.

5.4.1 Посланието ни към мюсюлманите е послание на любов и съвместно съществуване; призив за отхвърляне на фанатизма и екстремизма. Също така то е послание към света, че мюсюлманите не трябва да бъдат стереотипизирани като врага, нито да бъдат окарикатурявани като терористи, а вместо това с тях трябва да живеем в мир и да водим диалог.

5.4.2 Посланието ни към юдеите е следното: макар че сме враждували в близкото минало и даже и до ден днешен, ние можем да се обичаме. Можем да организираме политическия си живот с всичките му усложнения според логиката на тази любов и нейната сила, но след като бъде прекратена окупацията и бъде постигнат мир.

5.4.3 Словото на вярата казва на всеки замесен в политическа дейност: Човешките същества не са създадени, за да се мразят. Не е позволено да се мразим, нито е позволено да убиваме или да бъдем убивани. Културата на любовта е култура на приемане на другия. Чрез нея ние усъвършенстваме себе си и поставяме здрави основи на нашето общество.

6. Словото ни към църквите по света

6.1 На първо място словото ни към църквите по света е слово на благодарност за показаната към нас солидарност на думи, дела и присъствие сред нас. То е слово на възхвала към многото църкви и християни, които подкрепят правото на палестинския народ на самоопределение. То е послание на солидарност с тези християни и църкви, които са пострадали поради отправления от тях призив за правда и справедливост.

Но в същото време то е и призив за покаяние, за преразглеждане на някои от фундаменталистките теологически тълкувания, които подкрепят някои несправедливи политически актове по отношение на палестинския народ. То е призив за заставане на страната на потиснатите и за опазване на божиято слово в качеството му на блага вест за всички, вместо да бъде превръщано в оръжие, с което да се унищожават потиснатите. Божиято слово е слово на любов към цялото творение. Бог не е съдружник на някого срещу другия, нито е противник на някого. Бог е Господ на всички и обича всички. От всички нас той очаква справедливост и за всички нас важат едни и същи Негови заповеди. Ние умоляваме нашите църкви сестри да не предлагат теологическо прикритие за несправедливостта, от която страдаме, поради греха на окупацията, която ни е наложена. Въпросът ни към нашите братя и сестри от църквите е: можете ли да ни помогнете да си върнем свободата, тъй като това е единственият начин да допринесете за това двата народа да живеят в справедливост, мир, сигурност и любов?

6.2 За да разберат нашата действителност, ние казваме на църквите: елате и вижте. Ние ще изпълним нашия дълг да ви покажем истината на нашата действителност, приемайки ви като поклонници, дошли да се помолят и

носещи посланието на мира, любовта и помирението. Вие ще научите фактите и ще се запознаете с народа на тази земя, както с палестинците, така и с израелците.

6.3 Ние осъждаме всички форми на расизма, бил той религиозен или етнически, антисемитизма или ислямофобията и ние ви призоваваме да ги порицаете и да им се противопоставяте във всичките им форми. В същото време ви призоваваме да кажете думите на истината и да заемете позицията на истината по отношение на израелската окупация над палестинска земя. Както вече казахме, бойкотирането на Израел и оттеглянето на инвестициите са средствата на ненасилие за постигане на справедливост, мир и сигурност за всички.

7. Словото ни към международната общност

7. Словото ни към международната общност е да спре прилагането на двоен стандарт и да настоява за спазването на международните резолюции свързани с палестинския въпрос. Селективното прилагане на международното право заплашва да ни направи уязвими за закона на джунглата. То узаконява твърденията на някои въоръжени групировки и заявява, че международната общност разбира само логиката на силата. Следователно ние призоваваме за отговор на това, което вече е предложено от гражданските и религиозните институции: прилагането на система от икономически санкции и бойкотиране на Израел. Отново подчертаваме, че не става дума за отмъщение, а за сериозни действия, чрез които да бъде постигнат справедлив и траен мир, който ще сложи край на израелската окупация над палестинските и другите арабски територии и ще гарантира сигурността и мира на всички.

8. Юдейските и мюсюлманските религиозни лидери

8. Накрая, ние отправяме призив към религиозните и духовни лидери, юдейски и мюсюлмански, с които споделяме общото становище, че всяко човешко същество е създадено от Бог и на всички е дадено еднакво достойнство. От тук произтича задължението всеки от нас да защитава потиснатите и достойнството, което им е дадено от Бог. Нека заедно да се опитаме да се извисим над политическите позиции, които досега са ни донесли само разочарования и продължават да ни водят по пътя на провала и страданието.

9. Призив към палестинския народ и към израелците

9.1 Това е призив за разпознаване на божия лик в лицето на всяко едно от Божиите създания и за преодоляване на бариерите на страха или расата, така че да бъде установен конструктивен диалог, вместо да останем в затворения кръг на маневрирането, чиято цел е да поддържа ситуацията такава, каквата е. Призивът ни е за постигане на обща представа, изградена върху равенство и споделяне, а не върху превъзходството, отричането на другия или агресията. Ние заявяваме, че любовта е възможна и че взаимното доверие е възможно. Също така мирът е възможен и пълното помирение е възможно. Така справедливостта и сигурността ще бъдат достояние на всички.

9.2 Образованието е важно. Образователните програми трябва да ни помогнат да опознаем другия такъв, какъвто е, вместо да го разглеждаме през призмата на конфликта, враждебността или религиозния фанатизъм. Сегашните

образователни програми са пълни с тази враждебност. Настъпи времето да започнем нов вид образование, което да позволи на хората да разпознаят божия лик у другия и което да заявява, че можем да се обичаме и да градим бъдещето си заедно в мир и сигурност.

9.3 Опитите за превръщането на дадена държава в религиозна държава, била тя юдейска или ислямска, задушават държавата, ограничават я в тесни рамки и я превръщат в държава, която упражнява дискриминация и изключване, предпочитайки един гражданин пред друг. Ние се обръщаме и към религиозните юдеи и към религиозните мюсюлмани: нека държавата да бъде държава на всички нейни граждани, на основата на респект към религията, но също и към равенството, справедливостта, свободата и зачитането на плурализма, а не на доминирането на отделна религия или числено мнозинство.

9.4 На лидерите на Палестина ние заявяваме, че сегашните междуособици ни отслабват и водят до още повече страдания. Нищо не може да извини тези разцепления. За благото на народа, което би трябвало да е по-важно от благото на политическите партии, трябва да бъде сложен край на междуособиците. Обръщаме се към международната общност да даде своята подкрепа за това обединение и да зачита свободно изразеното мнение на палестинския народ.

9.5 Ерусалим е основата на нашата визия и на целия ни живот. Той е градът, на който Бог определи изключително важна роля в историята на човечеството. Той е градът, към който са устремени всички хора и в който всички те ще се срещнат в приятелство и любов в присъствието на Единия

Бог, както е казано в пророчеството на пророк Исаия: *„И ето, в последните дни планината на дома Господен ще бъде поставена начело на планините и ще се възвиси над хълмовете, и ще потекат към нея всички народи (...) И ще съди Той народите и ще изобличи много племена; и ще прековат мечовете си на орала, и копията си – на сърпове: народ срещу народ не ще дигне меч, и няма вече да се учат на война.”* (Исаия 2:2-4). Днес градът е населен от два народа с три религии – именно на това пророческо видение и на международните резолюции, отнасящи се за целостта на Ерусалим, трябва да се основава всяко политическо решение. Това е първият въпрос, по който трябва да се преговаря, тъй като признаването на светостта на Ерусалим и неговото послание ще бъде източник на вдъхновение към намирането на решение за целия проблем, който до голяма степен е проблем на липсата на взаимно доверие и неспособността да се създаде нова земя в тази божия земя.

10. Надежда и вяра в Бог

10. При отсъствието на каквато и да било надежда, ние се провикваме с вик на надежда. Ние вярваме в справедлив и добър Бог. Ние вярваме, че на края божията доброта ще триумфира над злото на омразата и смъртта, която все още витае в нашата земя. Тук ние ще видим една „нова земя” и „ново човешко същество”, способно да се издигне чрез духа до това да обича всеки един от своите братя и сестри.